

EL BAPTISME DE JESÚS (A)
Homilia del P. Hilari Ragner, monjo de Montserrat
13 de gener de 2008

Amb la festa del Baptisme de Jesús es clou avui el cicle de Nadal. Acabem de celebrar el naixement i la infància de Jesús. Després de trenta anys de vida amagada a la llar de Natzaret, ara comença la seva vida pública. No ho fa en la forma espectacular d'un daltabaix polític i militar com els jueus esperaven el Messies, sinó com un home que es barreja amb la multitud dels qui es reconeixen pecadors i que demanen ser batejats per Joan. Seguidament Jesús, empès per l'Esperit Sant (com precisa Lluc), anirà al desert a jeure i a vèncer les temptacions de mundanitzar, polititzar i militaritzar la seva missió. Però és sobre aquest servent humil que es revela, en forma de colom, la presència de l'Esperit Sant. La veu del Pare que el reconeix com a Fill estimat en qui té la seva complaença, proclama que en ell es compleix la profecia del Servent de Déu del profeta Isaïes, que hem escoltat en la primera lectura. Els jueus passaven per alt aquelles profecies del Servent que havia de sofrir. Preferien els salms del rei que dominaria d'un mar a l'altre i se li prostrarien tots els enemics, i aquell Fill d'home que vindria del cel, en els núvols, rebria la sobirania i el seu regnat no tindria fi.

Jesús no necessitava pas ser purificat. Sant Ambrós deia que es va fer batejar, "no per rentar-se ell, sinó per rentar les aigües, a fi que, netejades per la carn del Crist, rebessin la potència del baptisme". I sant Gregori Nazianzè diu que va fer-ho "per submergir en l'aigua tot el vell Adam" i "per santificar les aigües". Quan se submergia en el Jordà, ens portava a tots nosaltres, tal com ens portava a la creu i al sepulcre; i quan pujava de l'aigua també ens portava, com quan va ressuscitar del sepulcre i quan va pujar al cel. Per això avui, en començar aquesta celebració eucarística, en lloc de l'acte penitencial hem renovat el nostre baptisme amb l'aspersió amb aigua beneïda. Com deia el gran teòleg de la litúrgia, el Papa sant Lleó, "Allò que era visible del nostre Redemptor, ha passat als sagraments". Allò que va fer, va dir o li van fer, o sigui tots els seus misteris, des de l'Encarnació fins a l'Ascensió, nosaltres ho trobem en els sagraments. Durant la Vigília Pasqual, en la benedicció de les fonts baptismals, el celebrant recorda que Jesús va ser batejat per Joan al Jordà, que va manar als seus deixebles que convertissin tots els pobles i els bategessin en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant, i prega així: "Mireu ara la vostra Església i obriu-li la font del baptisme. Que aquesta aigua rebi de l'Esperit Sant la gràcia del vostre Unigènit...". I tot introduint el ciri pasqual a l'aigua de la pica baptismal, diu: "Que davalli, Senyor, pel vostre Fill, fins al fons d'aquesta aigua la força de l'Esperit Sant, perquè tots els qui hauran estat morts i sepultats amb Crist pel baptisme, ressuscitin amb ell a la vida".

El baptisme ens marca indeleblement. L'Església té compassió dels febles i dispensa de vegades els vots religiosos o els compromisos sacerdotals, però ni el Papa ni ningú pot dispensar mai del baptisme, de les seves renúncies i de les seves promeses. Podem ser-hi infidels, però seríem cristians infidels. N'hi ha que volen apostatar formalment de l'Església, però per més que vagin al jutge, al registre o al notari, portaran el caràcter o marca del baptisme en aquesta vida i en l'altra, i aquesta marca és com una llavor que pot reviure. Si al nostre país hi ha molts immigrants sense papers, a l'Església hi ha molts emigrants amb papers. Externament se n'han anat, però encara conserven la ciutadania cristiana. Els que retornen a l'Església – un fenomen que es dona actualment amb una certa freqüència – no es tornen mai a batejar; simplement, deixen que la gràcia baptismal somorta revisqui. Al nostre Museu bíblic, allà on hi ha la mòmia, es poden veure, entre els aliments que posaven al costat del difunt perquè no li manqués el menjar a l'altra vida, un recipient amb grans de blat. Diuen que grans de blat de les piràmides, després de més de dos mil anys, posats en terra humida han brotat. Amb molta més força pot rebrotar la gràcia baptismal en els batejats que havien deixat la pràctica religiosa. Que no desesperin, doncs, els pares que pateixen perquè els fills ja no van a missa, però d'altra banda són bons fills i obren honradament, segons la seva consciència. Si el Baptista deia que Déu és poderós per treure de les pedres fills d'Abraham, que no dubtin que Jesús, que els portava amb ell al Jordà, pot per retornar-los a la mare Església. Insistim, i amb raó, que el baptisme és un compromís, però en aquest sagrament no és només el batejat qui es compromet; Jesucrist també es compromet. Com diu la 2ª carta a Timoteu: "Si som infidels, ell continua fidel, ja que no pot negar-se ell mateix" (2 Tm 2,12).

Pel que fa a nosaltres, que ens considerem cristians practicants, potser haurem de reconèixer que la nostra vida de fe és raquítica, com una llavor resseca, però li podran ser com rosada del cel que la faci reflorir l'aigua beneïta aspergida a l'inici d'aquesta celebració i la professió de fe baptismal que ara recitarem.